

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **H. X. S.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Ondřejem Fialou
sídlem Václavské náměstí 808/66, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2024, č. j. MV-60217-4/SO-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2024, č. j. MV-60217-4/SO-2024 se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladu řízení ve výši 9 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2024, č. j. MV-60217-4/SO-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 2. 2024, č. j. OAM-6361-37/ZM-2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce o vydání zaměstnanecké karty podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť pobyt žalobce na území není v zájmu České republiky.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce obecně namítal porušení § 2, § 3, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu. Správní orgány nepostupovaly v souladu se zásadami činnosti správních orgánů, porušily zásadu materiální pravdy, řádně neodůvodnily svá rozhodnutí, není tak jasné, jak dospěly k závěrům o naplnění důvodu pro zamítnutí žádosti, a napadené rozhodnutí je v rozporu s požadavky na činnost odvolacího orgánu.
4. Ve věci nebyl dán důvod pro zamítnutí žádosti o vydání zaměstnanecké karty podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Správní orgány zcela nesprávně vyložily a na žalobcův případ aplikovaly neurčitý pojem „zájem České republiky“, čímž vybočily ze zákonem svěřených pravomocí. Z nařízení vlády č. 220/2019 Sb. rozhodně nelze dovozovat nezáměr ČR na pobytu žalobce na území. Plyne z něj toliko, že vláda z kapacitních důvodů přistoupila na omezování podávání žádostí o zaměstnaneckou kartu na konkrétních zastupitelských úřadech v zahraničí (včetně Velvyslanectví ČR v Hanoji). To však nelze chápat tak, že znemožňuje cizincům z Vietnamu podat žádost o zaměstnaneckou kartu na jiné ambasádě nebo na území ČR. Už vůbec se netýká změny účelu pobytu cizince již pobývajícího na území, tu upravuje zákon o pobytu cizinců. Správní orgány se tak dopouštějí nesmyslné a absurdní konstrukce, kdy z předpisu nižší právní síly, který ani věcně nedopadá na projednávaný případ, dochází k závěrům, které jsou v rozporu s právním předpisem vyšší právní síly, tedy zákonem o pobytu cizinců. I podle důvodové zprávy k zákonu o pobytu cizinců je zavedení kvót navrhováno pouze vůči cizincům žádajícím ze zahraničí o vstup na území ČR, nikoliv vůči cizincům již pobývajícím na území ČR, kteří chtějí změnit svůj účel pobytu na výdělečný. Správní orgány tak při výkladu neurčitého právního pojmu zcela ignorovaly jednoznačnou vůli zákonodárce.
5. V případě žalobce rozhodně nelze shledat, že by jeho pobyt na území nebyl v zájmu ČR, zároveň žalobce splnil veškeré podmínky pro vydání zaměstnanecké karty. Odkázal na rozhodnutí žalované ze dne 23. 8. 2023, č. j. MV-118536-6/SO-2023, z něhož je zřejmé, že správní orgán I. stupně na základě interní metodiky paušálně zamítá všechny žádosti vietnamských studentů o změnu účelu pobytu ze studia na zaměstnání. Takto paušálně však správní rozhodnutí nelze založit. Dále odkázal na rozhodnutí ze dne 14. 10. 2020, č. j. MV-133253-3/SO-2020, dle něhož z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) vyplývá, že ani u žádostí o pobytová oprávnění, na které neexistuje právní nárok, žadatelé neztrácejí právo na spravedlivý proces, regulace migrace na území se musí dít při respektu k principům demokratického právního státu a dělbě moci. Zájem na zavedení určitého typu regulace je vždy třeba posuzovat ve vztahu ke konkrétní osobě účastníka řízení, nelze jej dovozovat pouze z obecných bezpečnostních rizik vztahujících se k imigraci do ČR z Vietnamu.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

6. Současná situace na trhu práce rozhodně neodůvodňuje přijetí restriktivnější politiky státu v oblasti zaměstnávání cizinců na nízko kvalifikovaných pozicích, míra zaměstnanosti je v ČR dlouhodobě velmi nízká a český trh práce trpí nedostatkem pracovníků. Není pak zřejmé, z jakého důvodu by zaměstnávání vietnamských občanů – bývalých studentů mělo představovat zvýšené bezpečnostní riziko pro ČR. Už vůbec nelze z napadeného rozhodnutí seznat, proč by bezpečnostní riziko měl představovat zrovna žalobce. V tomto ohledu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
7. Shrnutí, že aplikací důvodu pro zamítnutí žádosti podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců správní orgány fakticky nahrazují zákonodárnou činnost, když rozhodují na základě interní metodiky. Neurčitý právní pojem „zájem České republiky na pobytu cizince na území“ aplikují zcela libovolně, při výkladu se neměly omezit pouze na jedno nařízení vlády, naopak měly nahlížet na zájem ČR z mnohem širší perspektivy. Žalobce má za to, že jeho pobyt rozhodně je v zájmu ČR.
8. Napadené i prvostupňové rozhodnutí je dle žalobce vnitřně logicky rozporné, když na jedné straně není pobyt žalobce v zájmu ČR a na straně druhé je nezájem odůvodněn tím, že žalobce dosud nenaplnil původní účel pobytu, tedy studium. Zákon o pobytu cizinců v § 56 odst. 1 písm. j) nerozlišuje konkrétní účel pobytu, pobyt cizince buďto je nebo není v zájmu ČR, nezáleží na účelu pobytu. Dále namítal, že aplikovaný důvod pro zamítnutí žádosti musí být založen na individualizovaných okolnostech týkajících se daného cizince, nemůže se vztahovat k celé skupině cizinců z určité země, v tomto případě z Vietnamu. Takový postup vede k nepřijatelné diskriminaci. Z napadeného rozhodnutí však nelze seznat, proč by konkrétně pobyt cizince neměl být v zájmu ČR. Obě rozhodnutí jsou rovněž v rozporu se zásadou legitimního očekávání. Nařízení vlády platí již 4 roky a za tuto dobu správní orgány v obdobných případech žádostem vyhověly. Není zřejmé, jak se případ žalobce liší od ostatních vietnamských studentů. Ani současná situace na trhu práce neodůvodňuje přijetí restriktivnější politiky státu v oblasti zaměstnávání cizinců na nekvalifikovaných nebo nízko kvalifikovaných pozicích, míra nezaměstnanosti je velmi nízká a ČR trpí nedostatkem pracovníků. Naopak tak lze dovodit spíše zájem ČR na zaměstnávání cizinců.
9. Ve věci nebyl zjištěn skutkový stav bez důvodných pochybností a skutkové závěry jsou v rozporu se skutečným stavem věci tak, jak byl zjištěn ve správním řízení. Z podkladů rozhodně nevyplývá, že by žalobce neplnil dosavadní účel pobytu nebo že byl neměl v úmyslu nadále studovat. Po celou dobu svého povoleného pobytu plnil jeho účel a studoval, a to i po podání žádosti o změnu účelu pobytu. Úvahy správních orgánů stran nenaplnění účelu předchozího pobytu jsou tedy zcela v rozporu se skutečným stavem věci. Odkaz na rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020-33 je nepřiléhavý. Také v případech řešených v rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 4. 12. 2023, č. j. 17 A 28/2023-42 a rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec ze dne 4. 3. 2024, č. j. 60 A 12/2023-40 se jedná o jiné skutkové okolnosti. Navíc soud není vázán rozhodnutím jiného krajského soudu. V rozsudku NSS ze dne 14. 7. 2022, č. j. 4 Azs 14/2022-34 se nejedná o změnu účelu pobytu cizince na území, ale o otázku nepřijatelnosti žádosti o zaměstnaneckou kartu, o níž rozhoduje zastupitelský úřad ČR ve Vietnamu, ani tento rozsudek tak není pro danou věc relevantní.
10. Aplikovaný důvod pro zamítnutí žádosti podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců rozhodně nebyl bez důvodných pochybností Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

prokázán, nebylo prokázáno, že žalobcův pobyt není v zájmu ČR. Závěry správních orgánů o nenaplnění účelu předchozího pobytu jsou zcela v rozporu se skutečným stavem věci, když žalobce účel pobytu plní. Ostatně mu v nedávné době správní orgán I. stupně prodloužil povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.

11. Žalobce nezpochybňoval svrchované právo státu regulovat pracovní migraci na svém území. Musí se tak ale díť s ohledem na základní principy právního státu, za předem legislativně upravených a transparentních podmínek tak, aby některá skupina cizinců nebyla svévolně a bezdůvodně znevýhodněna oproti jiné skupině. Pokud by měl stát skutečně zájem na omezení možnosti měnit účel pobytu po dobu studia, nic nebrání tomu, aby zákonodárce provedl tomu odpovídající novelizaci. Jinak však nelze svévolně uplatňovat různá pravidla pro různé skupiny.
12. Namítal nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Na území žije déle než jeden rok, studium vyžaduje značné náklady a žalobce chtěl pomoci své rodině, aby nemusela hradit veškeré jeho náklady na území. Žalovaná přiměřenost zásahu dostatečně neposoudila.
13. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu projednání a uložil jí povinnost uhradit žalobci náklady řízení.

III. Vyjádření žalované

14. Žalovaná plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť většina žalobních námitek je obsahově shodná s námitkami uvedenými v odvolání. Dále uvedla, že žalobce není za výkon svých práv sankcionován. Bylo mu vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a nic mu nebrání, aby tento účel pobytu v souladu s deklarovaným zájmem plnil i nadále. Pokud jsou však stanoveny kvóty pro ekonomickou migraci, nelze ignorovat záměr vlády omezit příliv nekvalifikovaných pracovníků a akceptovat postup žalobce i dalších osob, kteří krátce po příjezdu na území podali žádost o změnu účelu pobytu. Pobyt žalobce nebyl nežádoucí od počátku, stal se jím až poté, co žalobce projevil úmysl neplnit původní účel pobytu, ale vykonávat právě nežádoucí kvalifikovanou práci. Úmysl nadále neplnit povolený účel pobytu vyplývá z podané žádosti o zaměstnaneckou kartu.
15. Diferenciace mezi jednotlivými druhy povolení k pobytu vyplývá jak ze zákona, tak především z účelu pobytu na území. Pokud byly nařízením vlády č. 220/2019 Sb. stanoveny maximální počty žádostí o pobytová oprávnění za účelem podnikání, zaměstnání a investování, pak byl tento postup zvolen v souladu se zákonem. Odůvodněné změny pobytu jsou běžně povolovány, žalobce však svou změnu ničím neodůvodnil. Pobyt za účelem studia je povolován na určité časové období, pokud cizinec ve studiu nepokračuje, předpokládá se jeho návrat do země původu. V případě žádosti o vydání zaměstnanecké karty zákon nepředpokládá posuzování přiměřenosti dopadů zamítavého rozhodnutí do soukromého a rodinného života.
16. V rozsudku ze dne 14. 7. 2022, č. j. 4 Azs 14/2022-34 NSS připomněl, že v řízení o žádosti o zaměstnaneckou kartu podle § 42g zákona o pobytu cizinců nejde o rozhodování o právním nároku cizince. Dále zdůraznil, že odlišené zacházení s občany různých států ve věcech práva přístupu na pracovní trh je v právním řádu běžné a vyplývá ze smluvních i jiných vztahů cizinců s ČR a EU.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

17. Uvedla, že v případě účelu studium je přesnějším výrazem „naplňovat účel pobytu“ ve smyslu soustavně studovat s předem stanoveným cílem a snahou školu absolvovat, čímž dojde k „naplnění účelu“. V případě, že student nestudoval tak, aby studijní aktivity, pro které mu byl povolen pobyt, úspěšně dokončil, správní orgány podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nové povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem (zaměstnaneckou kartu) nevydají. V posuzovaném případě vyšlo najevo, že žalobce dosud původní účel pobytu nenaplnil, neabsolvoval. Studium není samoučelnou aktivitou. V tomto kontextu odkázala na rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020-33.
18. Na rozsudky zmíněné v rozhodnutí bylo odkázáno s ohledem na důvod pro zamítnutí žádosti, který byl totožný jako v posuzovaném případě. Odkázala i na další recentní rozsudky krajských soudů, zejména na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 6. 2024 č.j. 19 A 6/2024-40.
19. Uzavřela, že v daném případě byly splněny všechny podmínky pro zamítnutí žádosti, napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, bylo dostatečně a řádně odůvodněno a je v souladu s platnými právními předpisy. Navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

20. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia s platností od 10. 11. 2022 do 31. 8. 2023, konkrétně za účelem studia přípravného kurzu českého jazyka pro cizince organizovaného Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem pro další studium akreditovaného bakalářského studijního programu *Elektronika a komunikace* na Českém vysokém učení technickém v Praze. Povolení k dlouhodobému pobytu mu bylo dne 5. 10. 2023 prodlouženo za účelem studia prezenční formy bakalářského studijního programu *Mezinárodní vztahy a diplomacie* na University College Prague – Vysoká škola mezinárodních vztahů a Vysoká škola hotelová a ekonomická, s platností do 31. 8. 2024.
21. Dne 25. 1. 2023 žalobce podal žádost o vydání zaměstnanecké karty k zaměstnavateli N. N. V. na pracovní pozici doplňovač zboží, místo výkonu práce X.
22. Podle potvrzení ze dne 8. 3. 2023 žalobce studoval zmíněný přípravný kurz českého jazyka pro cizince, jeho docházka byla 82 %.
23. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 13. 7. 2023, č. j. MV-43085-11/OAM-2023 žádost žalobce zamítl a zaměstnaneckou kartu podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců nevydal, neboť pobyt žalobce na území nebyl v zájmu ČR. Žalobce se dne 2. 8. 2023 odvolal. Žalovaná rozhodnutím ze dne 12. 9. 2023 rozhodla podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 7. 2023, č. j. OAM-6361-25/ZM-2023 zrušila a věc vrátila správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Žalovaná správnímu orgánu I. stupně vytkla, že ve vztahu k zamítnutí žádosti vůbec nevypořádal konkrétní zjištění stran žalobcova vysokoškolského studia a že vůbec neposuzoval přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

24. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 19. 2. 2024 správní orgán I. stupně žádost žalobce zamítl a zaměstnaneckou kartu nevydal podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. S odkazem na nařízení vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu (dále jen „nařízení vlády č. 220/2019 Sb.“), které upravuje mimo jiné maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu, dovodil, že pobyt žalobce není v zájmu ČR, a to s ohledem na omezování zaměstnávání státních příslušníků Vietnamu na nekvalifikovaných a nízko kvalifikovaných pracovních pozicích. Dopady do soukromého a rodinného života posoudil jako přiměřené, neboť je žalobce oprávněn pobývat na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.
25. Žalobce se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolal, přičemž uplatněné odvolací námitky se shodují s žalobními námitkami.
26. Napadeným rozhodnutím ze dne 22. 5. 2024 žalovaná zamítlá odvolání žalobce a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. Ve shodě se správním orgánem I. stupně uvedla, že Vláda ČR v souladu se zmocněním v § 181b zákona o pobytu cizinců nařízením stanovila maximální počty žádostí o pobytová oprávnění, které lze ročně podat u některých zastupitelských úřadů (nařízení vlády č. 220/2019 Sb.). Omezením žádostí podávaných u zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji na 200 žádostí o vydání zaměstnanecké karty ve vládním Programu klíčový a vědecký personál je jasně definován zájem ČR na příchodu nových zaměstnanců z Vietnamu pouze ve specifických profesích a v omezeném počtu. V zájmu ČR není, aby na její území přicházeli občané Vietnamu za účelem nekvalifikované či nízko kvalifikované práce a mimo vládní programy. Žalobce vstoupil na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, zamýšlený účel pobytu dosud nenaplnil (neukončil vysokoškolské studium) a krátce po příjezdu na území zažádal o vydání zaměstnanecké karty na nekvalifikovanou pozici. Jeho další pobyt na území na základě zaměstnanecké karty není v zájmu ČR, neboť by tím došlo k popření smyslu a účelu omezení pracovní migrace pro občany Vietnamu, žalovaná proto postupovala podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. K odvolacím námitkám uvedla, že pokud ČR nemá zájem na přijímání cizinců z Vietnamu za účelem nekvalifikované či nízko kvalifikované práce, jak vyplývá z nařízení vlády č. 220/2019 Sb., tento nezájem trvá i v případě cizince, který do ČR přicestoval za účelem studia, ale tento účel nenaplnil. Tímto způsobem by totiž bylo možné obcházet zmíněné nařízení a právo ČR určovat si, za jakých podmínek přijme cizince. V případě pobytu za účelem studia nemá stát možnost omezit počet vstupů za tímto účelem, nelze však připustit, aby se tato skutečnost stala efektivním nástrojem eliminace kvót stanovených pro pracovní migraci. Odůvodněné změny účelu pobytu jsou běžně povolovány, žalobce však náhlou změnu účelu pobytu ničím specifickým neodůvodnil. Zjistila, že žalobce se přípravného kurzu k dalšímu studiu účastnil a byl mu prodloužen dlouhodobý pobyt za účelem studia, v důsledku čehož požívá volného přístupu na trh práce, který je pro něj ve srovnání se zaměstnaneckou kartou daleko příznivější. Vedle studia tak má možnost i pracovat a pomoci rodině s úhradou nákladů spojených se studiem. Rovněž žalobce v žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia doložil, že disponuje požadovanou výší finančních prostředků. K námitce, že v obdobných případech bylo žádosti vyhověno, uvedla, že každé řízení je založeno na konkrétních individualizovaných skutečnostech.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

K předestřené újmě na soukromém a rodinném životě uvedla, že ji žalobce dostatečně nedoložil, přičemž žalobce je oprávněn na území pracovat i při plnění účelu stávajícího pobytu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

27. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s.ř.s.“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
28. Soud ve věci samé rozhodl bez jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
29. Žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Necelé tři měsíce po zahájení studia požádal již na území ČR o nové povolení k dlouhodobému pobytu, zaměstnaneckou kartu, a to na pracovní pozici vyžadující nízkou kvalifikaci. Správní orgány novou žádost žalobce zamítly z důvodu, že jeho pobyt na území není v zájmu ČR. Vláda ČR totiž nařízením č. 220/2019 Sb. stanovila, že na zastupitelském úřadu v Hanoji lze podat pouze 200 žádostí o vydání zaměstnanecké karty ve vládním Programu klíčový a vědecký personál, čímž dala najevo zájem, aby z Vietnamu přicházeli pouze zaměstnanci ve specifických profesích a v omezeném počtu. Podle správních orgánů tak žalobcův pobyt na území na základě zaměstnanecké karty není v zájmu ČR, neboť by tím byl popřen smysl a účel omezení pracovní migrace pro občany Vietnamu.
30. Soud v první řadě uvádí, že rozhodnutí je přezkoumatelné, pokud z něj je seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, jaké skutečnosti žalovaná považovala za klíčové pro posouzení případu a vysvětlila, proč měla za to, že pobyt cizince není v zájmu ČR, vypořádala se s námitkami žalobce, rozhodnutí je tedy přezkoumatelné.
31. Podle § 181b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *vláda nařízením stanoví maximální počet žádostí, které lze podat v rámci období 1 roku rozvrženého rovnoměrně na jednotlivé kalendářní měsíce na příslušném zastupitelském úřadu, jde-li o žádosti o zaměstnaneckou kartu.*
32. Podle § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 220/2019 Sb. *maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze v rámci období 1 roku podat na zastupitelském úřadu, je uveden ve sloupci 2 přílohy č. 2 k tomuto nařízení.*
33. Podle § 46 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců *pro zaměstnaneckou kartu platí obdobně odstavec 1 věta druhá a § 55, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Ministerstvo zaměstnaneckou kartu nevydává z důvodů uvedených v § 56, s výjimkou důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 písm. f).*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

34. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.*
35. O zaměstnaneckou kartu lze požádat vícero způsoby, přičemž záleží na tom, zda cizinec žádá mimo území ČR, nebo již v ČR pobývá. Mimo území ČR lze žádost podat prostřednictvím zastupitelského úřadu, pokud však cizinec již pobývá v ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo víza k pobytu nad 90 dnů, pak může zažádat přímo u ministerstva (§ 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Jestliže cizinec žádá o zaměstnaneckou kartu ze zahraničí na zastupitelském úřadě, pojí se s posouzením žádosti určitá omezení. Na vydání zaměstnanecké karty neexistuje právní nárok, podle § 181b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců pak může vláda nařízením stanovit maximální počet žádostí, které lze podat na příslušném zastupitelském úřadu. Pro zastupitelský úřad v Hanoji vláda nařízením č. 220/2019 Sb. stanovila maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu na 200 žádostí podaných v rámci Programu klíčový a vědecký personál.
36. Ani v případě podání žádosti na ministerstvu není na vydání zaměstnanecké karty právní nárok, správní orgán může žádost zamítnout z důvodů stanovených v § 56 zákona o pobytu cizinců, kdy jedním z nich je právě zájem ČR na pobytu cizince (§ 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců). Podle judikatury Nejvyššího správního soudu musí být závěr o tom, že pobyt cizince není v zájmu ČR, založen na vyhodnocení konkrétních individualizovaných rizik. Nepostačují informace, které mohou být podkladem pro systémové řešení, samotné však nepostačují pro rozhodnutí v individuálním případě (srov. např. rozsudek ze dne 26. 5. 2022, č. j. 9 Azs 222/2021-32 nebo ze dne 3. 3. 2023, č. j. 8 Azs 321/2021-44). Zájem ČR pak nemusí být pouze zahraničně-politický (jak tomu bylo podle předchozí právní úpravy účinné do 31. 12. 2010), ale může zohledňovat i jiné zájmy, např. na bezpečnosti, na získání kvalifikované pracovní síly apod. Takový zájem musí být nicméně transparentním způsobem projeven navenek (rozsudek NSS ze dne 19. 9. 2024, č. j. 1 Azs 158/2024-37).
37. V judikatuře byly skutkově i právně obdobné situace, kdy cizinec žádal o zaměstnaneckou kartu na území po získání dlouhodobého pobytu za účelem studia, již mnohokrát řešeny. Judikatura Nejvyššího správního soudu k této problematice je již ustálená a zdejší soud neshledal důvod se od ní odchýlit.
38. V rozsudku ze dne 19. 9. 2024, č. j. 1 Azs 158/2024-37 Nejvyšší správní soud konstatoval, že kvóty stanovené pro žádosti o zaměstnaneckou kartu v nařízení vlády č. 220/2019 Sb. se nepromítnou do posuzování žádostí podaných přímo v ČR. Zmíněné nařízení totiž v § 1 odst. 2 a ve spojení s přílohou č. 2 výslovně zavádí pouze kvóty pro žádosti o zaměstnaneckou kartu podané na zastupitelském úřadě ČR v Hanoji, nikoliv v ČR, kde toto omezení neplatí. Konstrukce zvolená zákonodárcem tak vylučuje, aby se ekonomicko-bezpečnostní zájem ČR promítl do posuzování žádostí podaných přímo v ČR způsobem, jak to učinila žalovaná. Vázanost kvót pouze na žádosti podané na zastupitelských úřadech potvrdil i sám zákonodárce v důvodové zprávě k novele zákona o pobytu cizinců provedené zákonem č. 176/2019 Sb.: *„Zavedení kvót je navrhováno pouze vůči cizincům žádajícím ze zahraničí o vstup na území České republiky. Ve vztahu k cizincům, kteří již na území České republiky pobývají za jinými (neekonomickými) účely, a chtějí svůj účel pobytu změnit na výdělečný, není zapotřebí kvóty uplatňovat.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

39. Vláda jako vrcholný orgán výkonné moci si navíc ani nemůže osobovat oprávnění regulovat migraci na území (rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2025, č. j. 4 Azs 199/2024-56). Zamýšlí-li provést určitý typ regulace migrace, který má fakticky povahu normativního právního aktu vztahujícího se na neurčitý počet adresátů a mající obecnou povahu, nemůže tak činit usnesením vlády (srov. usnesení NSS ze dne 20. 2. 2025, č. j. 5 Azs 315/2024-29, bod 14). Nejvyšší správní soud v minulosti z obdobných důvodů odmítl pozastavení příjmu žádostí o zaměstnanecké karty na základě usnesení vlády, k čemuž dodal, že „*regulace ekonomické migrace samozřejmě představuje výsledek určitého politického rozhodnutí (v rámci provádění migrační politiky), nicméně nelze ztotožňovat „politické rozhodnutí“ a výkon státní moci. Aby bylo možno ono politické rozhodnutí aplikovat vůči jednotlivcům (tedy na základě tohoto rozhodnutí uplatňovat vůči jednotlivci veřejnou moc), je třeba je ústavně předpokládaným způsobem vtělit do právního řádu*“ (rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Azs 2/2019-54).
40. Kvóty stanovené pro podání žádostí o zaměstnaneckou kartu na zastupitelských úřadech jsou navázány výlučně na žádosti podané na zastupitelských úřadech. Slouží legitimnímu účelu – zabráňují zahlcení zastupitelských úřadů nezvladatelným množstvím žádostí (ad absurdum by mohl podat žádost na zastupitelském úřadu v Hanoji každý z téměř sto milionů obyvatel Vietnamu). V případě cizinců pobývajících v ČR a usilujících o získání zaměstnanecké karty však takový problém nehrozí (rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2025, č. j. 4 Azs 251/2024-28).
41. Z nařízení vlády č. 220/2019 Sb. tak nelze dovozovat zájem, respektive nezájem ČR na pobytu občanů Vietnamu za účelem výkonu nekvalifikované práce. Tyto závěry byly později potvrzeny i dalšími rozsudky Nejvyššího správního soudu, např. ze dne 27. 9. 2024, 5 Azs 149/2024-56, ze dne 27. 11. 2024, č. j. 10 Azs 172/2024-44, ze dne 13. 2. 2025, č. j. 1 Azs 209/2024-46, ze dne 24. 2. 2025, č. j. 4 Azs 251/2024-28, ze dne 27. 2. 2025, č. j. 8 Azs 84/2024-48, ze dne 28. 2. 2025, č. j. 4 Azs 149/2024-48, ze dne 11. 3. 2025, č. j. 7 Azs 256/2024-43 nebo ze dne 28. 3. 2025, č. j. 4 Azs 199/2024-56.
42. Žalovaná argumentovala tím, že nelze připustit, aby cizinci prostřednictvím povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia efektivně obcházeli kvóty stanovené pro pracovní migraci. Lze souhlasit, že by nemělo být odhlíženo od skutečností nasvědčujících tomu, že cizinec svým jednáním zneužívá možnosti dané zákonem, aby obcházel stanovená omezení. Obcházení zákona je však samostatný důvod k zamítnutí žádosti podle § 56 odst. 1 písm. m) zákona o pobytu cizinců, o který ale žalovaná napadené rozhodnutí neopřela. Napadené rozhodnutí vystavěla na důvodu pro zamítnutí uvedeném v § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců a podezření ze zneužití povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia použila pouze jako podpůrný argument. Soud pak přezkoumal napadené rozhodnutí pro důvody, o které jej žalovaná opřela. Nepřichází v úvahu, aby soud za žalovanou rozhodnutí jakkoli domýšlel či nahrazoval (rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2025, č. j. 7 Azs 256/2024-43).
43. Žalovaná tak postupovala nezákonně, když zamítla žádost žalobce o zaměstnaneckou kartu z důvodu absence zájmu ČR na jeho pobytu a tuto absenci zájmu dovodila z omezení pracovní migrace vyplývajícího z nařízení č. 220/2019 Sb. Z uvedeného nařízení totiž nevyplývá nezájem ČR na přijímání občanů Vietnamu za účelem výkonu nekvalifikované práce. Navíc žalovaná nesplnila ani požadavek, aby důvod pro nevydání zaměstnanecké karty byl u konkrétního žadatele dostatečně individualizován.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

44. Z výše uvedeného plyne, že závěr správních orgánů o zamítnutí žádosti žalobce z důvodu absence zájmu ČR na jeho pobytu dle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců nemá oporu ve správním spisu. Soud proto přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí bez jednání v souladu s § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
45. Soud se již nezabýval ostatními žalobními námitkami, neboť s ohledem na výše uvedené vypořádání hlavní žalobní argumentace, kdy odpadl nosný důvod rozhodnutí, by to bylo nadbytečné.
46. S ohledem na shora uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. V souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. současně vyslovil, že věc vrací žalované k dalšímu řízení. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovanou v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s.ř.s.)
47. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšné žalované. Náklady vynaložené žalobcem představují soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč, náklady právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč (dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 12. 2024, tj. převzetí právního zastoupení a podání žaloby), tedy celkem 6 200 Kč, a náhradě hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, tedy celkem 600 Kč (§ 13 téže vyhlášky). Celková výše nákladů tedy činí částku 9 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. května 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.